

Bemærkninger til forslaget

I. Den maritime håndhævelsesordning

På NATO-topmødet i Washington den 23.-25. april 1999 var der enighed om at styrke sanktionerne over for Forbundsrepublikken Jugoslavien (FRY). Man hilste herunder EU's overvejelser om en olieembargo velkommen. Fra NATO-landenes side lægges vægt på, at der opnås den bredest mulige internationale opslutning bag sanktionerne. EU har med Rådsforordning nr. 900/1999 af 29. april 1999 gennemført et forbud mod salg og levering af olie og olieprodukter til FRY. Dette forbud føjer sig til de tidligere gennemførte sanktioner i medfør af FN's sikkerhedsrådsresolution 1160 af 31. marts 1998, der er vedtaget med henvisning til FN-pagtens kapitel VII.

På grundlag af erklæringen fra NATO-topmødet drøfter NATO-landene gennemførelsen af et inspektionsregime over for skibe fra lande, der har tilsluttet sig regimet. Regimet vil omfatte skibe, der sejler under de pågældende landes flag, og som mistænkes for at transportere gods m.v., som er omfattet af FN's og EU's sanktioner mod FRY. NATO's maritime håndhævelse vil indebære, at indgående og udgående skibsfart kan standses med henblik på inspektion af deres last og bestemmelsessted. Det kan herunder blive nødvendigt at overtage kontrollen med sådanne skibe med henblik på at dirigere disse til en havn i området for gennemførelse af kontrol med skibets ladning. Det tyske EU-formandskab har i en erklæring af 7. maj 1999 konstateret EU-landenes indforståelse med gennemførelsen af et sådant regime, idet det dog er bestemt, at hvert land selv skal gennemføre de fornødne nationale procedurer.

Regimet vil svare til de tidligere etablerede maritime håndhævelser af Sikkerhedsrådets sanktioner over for FRY, men med den begrænsning, at regimet kun vil blive anvendt over for skibe fra lande, som måtte have tilsluttet sig ordningen.

Regeringen søger på denne baggrund Folketingets samtykke efter Grundlovens § 19, stk. 1 til at kunne tilslutte sig den maritime håndhævelsesordning.

II. Deltagelse af et dansk maritimt bidrag i NATO-indsatsen

1. NATO-indsatsen på det vestlige Balkan omfatter maritime elementer, der overvåger og sikrer området samt udfører opgaver til støtte for luftoperationerne og til støtte for den NATO-ledede multinationale styrke i Albanien.

Som et led i udvidelsen af NATO's indsats er det blevet besluttet at intensivere de maritime operationer i Adriaterhavet, bl.a. også med udsigt til at skulle sikre en effektiv håndhævelse af FN's og EU's sanktioner. NATO har således besluttet at sende sin stående flådestyrke i Atlanterhavet (STANAVFORLANT) til operationsområdet for at forstærke NATO's stående flådestyrke i Middelhavet (STANAVFORMED) og de øvrige flådeelementer – primært amerikanske, britiske, franske og italienske – der allerede bidrager til indsatsen og befinder sig i området.

De maritime elementer vil fremover kunne få tildelt nye opgaver, herunder eventuelt opgaver til støtte for en implementeringsstyrke for en fredsplan for Kosovo.

2. Danmark har rutinemæssigt planlagt deltagelse i STANAVFORLANT i perioden 19. juli til 15. oktober 1999 med korvetten "Peter Tordenskiold". Korvettens opgaver ved deltagelse i NATO's operationer på det vestlige Balkan forudses at være overvågning og sikring af området, imødegåelse af eventuelle jugoslaviske angreb, deltagelse i et inspektionsregime, herunder kontrol med skibsfart, samt støtte til en eventuel implementeringsstyrke.

3. Med henblik på at gennemføre ammunitionsrydninger i Adriaterhavet planlægger NATO endvidere at sende sin nordlige maritime minerydningsstyrke (Mine Counter Measures Force North, MCMFOR-NORTH) til operationsområdet. Det forventes, at minerydningsstyrken vil indgå i den samlede maritime styrke.

Minerydningsstyrken vil primært skulle rydde den ammunition, der nedkastes af NATO's fly i særligt udpegede områder af Adriaterhavet i forbindelse med, at flyene returnerer fra indsats over FRY, hvor det